

Předložená práce se zabývá dvěma vnitřně provázanými problémy. V první části textu jsou analyzovány proměny diskursů českého nacionalismu zvláště v obdobích politických krizí 1897 – 1899 a 1918 – 1920. Pokouším se zachytit především význam rasové analýzy – přepis nacionalistických diskursů do biologických pojmů na pozadí boje o uznání těch veřejností, jež se na konci 19. století pokoušely vstoupit do politického prostoru vymezeném jako česká národní společnost. Rasová analýza se stala jednou z diskursivních strategií tohoto boje o uznání a prostředkem vyjádření odporu k liberálnímu pojetí rovnoprávnosti a státu, který liberální řád reprezentoval (tj. Rakousko-Uhersko). Po první světové válce se funkce rasové analýzy změnila; tentokrát pomáhaly diskursy rasové války udržet integritu národního státu a představu jednotného národního zájmu. V druhé, analytičtější a obsáhlejší části textu se snažím vysvětlit, jak se na daném politickém prostoru formovala moderní politika židovské identity. Nejdříve nastiňuji podobu a vývoj politických jazyků identity integrujících liberální a rasové diskursy (čechožidé, sionisté). Poté se zaměřuji především na situaci, v níž si určitá koncepce židovské kolektivní identity osvojila diskurs třídního boje (poalezionisté, židovští komunisté). Přitom upozorním nejen na odlišnosti mezi zmíněnými politickými identitami, ale i na důležité paralely.